

Bronnen selecteren op internet

Leerlingen krijgen vaak internetzoekopdrachten waarbij ze niet kritisch hoeven te zijn. Maar de leerkracht is niet opgeleid om de gevonden sites te beoordelen op juistheid. In deze COS de laatste aflevering uit een reeks van drie over het gebruik van internet als informatiebron.

Dirk Rommens

In november verscheen deel 1 van dit artikel in COS, dat handelde over de uitgangspunten voor het gebruik van internet. Aflevering 2 ging over het evalueren van internetinformatie. Deel 3 laat voorbeelden zien van 'good practice'.

VOORBEELDEN VAN 'GOOD PRACTICE'

Leerkrachten die de redenering volgen dat begeleiding meer is dan het louter 'zoek het eens op, op internet', hoeven het 'warm water' niet opnieuw uit te vinden. Ze kunnen gebruikmaken van wat collega's en instanties hebben voorgedaan. Uit hun bevindingen kunnen nieuwe praktijkmodellen groeien. We stellen enkele 'good practices' voor.

Maki

Maki.nl is de site die pretendeert 'alles over kindersoftware en internet voor thuis en school' te zijn... De recensenten beoordelen educatieve sites met meer klemtoon op heldere navigatiestructuur, snelheid, interactiviteit en veiligheid. Deze invalshoek (gericht op het lager onderwijs) kan zeker helpen om een of andere site aan te raden bij collega's en zelf te gebruiken in de lessen.

www.fullmoon.nl/maki/internet.html

KlasCement

'De portaalsite voor en door leerkrachten' hanteert uiteraard een aantal educatieve normen, in eerste instantie omdat enkel sites in aanmerking komen die een zinvol gebruik toelaten in het onderwijs. Die sites worden voornamelijk aangebracht door collega's, wat het voordeel heeft dat ze vaak al gebruikt werden in het onderwijs.

<http://klascement.net>

Surfplank voor kinderen

Op deze site worden 'Surfplanken' gebruikt die bedoeld zijn om het surfen te leren.

Met de surfplank kunnen kinderen in korte tijd de vaardigheden leren verwerven om online beschikbare informatie (de kennis) te vergaren, selecteren, waarderen en verwerken.

Zie voor meer info over deze site de rubriek 'Aan de slag' op pagina 11.

www.marant.nl/surfplank

Webdetective

De Webdetective is ontwikkeld door het Directie Overleg Bibliotheken Overijssel (DOBO) in het kader van het project 'Samenhang & Kwaliteit'.

Op deze homepage leert de gebruiker op verschillende manieren kennis te maken met een site. De gebruiker gaat op zoek naar het doel van de site en het eigen doel, je ontdekt of een site betrouwbaar is en waarop je moet letten, je krijgt een certificaat en dan volgen drie oefeningen. Als extra krijg je een checklist die je altijd kunt gebruiken als je weer moet zoeken op internet.

www.webdetective.nl

Kennisnet Ict op school

Hoe leer je zelfstandig en verstandig omgaan met internet: dit is het uitgangspunt van 'De internetorganisatie voor het onderwijs'. Kennisnet Ict op school is een toonaangevend schoolvoorbeeld van wat er op het vlak van educatieve informatie voorhanden is. >>

Je vindt er zowat alles over de meest voorkomende internet-activiteiten en beveiligingsproblemen en -oplossingen op een rijtje. Alles wat met internet te maken heeft, komt aan bod.
<http://leraar.veilig.kennisnet.nl>

Studiehulp

Het is duidelijk dat handboekuitgevers de ict-boom (zeg boem) met gemengde gevoelens tegemoet zien. Het handboek als enige bron van informatie heeft afgedaan – en zal in de toekomst wellicht een onderdeel zijn van een leerpakket. Een voorbeeld van deze nieuwe aanpak vind je bij Studiehulp. 'Online informatie uit betrouwbare bron' is de slagzin. Op de site krijg je een complete internetbibliotheek voor het voortgezet onderwijs. Deze site is commercieel, wat niet wil zeggen dat de benadering zou ingaan tegen de didactisch-pedagogische onderwijsopvattingen. Integendeel.
www.studiehulp-malmberg.nl

SAMENVATTING

Uitgaande van verkeerde veronderstellingen kan een leerkracht een minderwaardigheidscomplex cultiveren en ervan uitgaan dat zijn leerlingen een gave hebben om de internetwereld te verkennen waar hij geen of minder affiniteit mee heeft vanuit zijn eigen opleiding. Veronderstellen dat internetgebruik automatisch het leren bevordert, blijkt uit onderzoek niet zo vanzelfsprekend te zijn: kinderen kunnen wel het technische aspect oppervlakkig onder

de knie hebben, inhoudelijk hebben zij zeker hulp nodig om uit het grote aanbod van 'kaf' het 'koren' te scheiden. Het leren via internet is bovendien ook niet zo vanzelfsprekend, want het beklijvende leren is meer dan het zoeken naar prentjes en het kopiëren en plakken van teksten. Daar is jammer genoeg nog weinig onderzoek naar gedaan.

Toch is een didactisch streven een noodzaak in het huidige informatieaanbod. Daarbij is de leerkracht een goede richting-aanwijzer op voorwaarde dat hij zelf de nodige ervaring opdoet om vanuit deze zoektocht op een adequate manier het web te verkennen. Daarbij kan hij ondersteuning krijgen en zich laten leiden door een aantal concrete aandachtspunten om het web te doorgronden; aangezien ook andere instanties en collega's al een weg hebben afgelegd, kan hij een beroep doen op de expertise van deze ervaringen.

Door zelf op een gedegen manier, samen met zijn leerlingen te zoeken naar concrete peilpunten en die te toetsen op resultaten van collega's, kan hij een expertise opbouwen om de generatie van jonge gebruikers adequaat te begeleiden op hun zoektocht op internet. Daarbij zijn voorbeelden van 'good practice' haalbare stappen naar kennisuitbreiding bij de leerlingen via internet. Bedoeling van dit artikel is de collega's daarbij handreikingen te bieden om deze weg te bewandelen. Feedback is dan ook een bijzonder belangrijke aanvulling op dit artikel. Reacties en ervaringen zijn welkom op het weblog <http://klacement.edublogs.org/category/ict-pedagogisch>, of via e-mail naar dirk@dirk-rommens.be. <<